

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»
Факультет журналістики

Кафедра соціальних комунікацій

Журналістика

**Методичні вказівки до проходження практики студентів рівня освіти
бакалавр
денної та заочної форм навчання**

Рівне 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»
Факультет журналістики
Кафедра соціальних комунікацій

Журналістика

**Методичні вказівки до проходження практики студентів рівня освіти
бакалавр
денної та заочної форм навчання**

Укладач:

В. В. Климюк, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри

Рецензент:

В. О. Садівничий, доктор наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри
журналістики та філології СумДУ. Член Національної спілки журналістів
України.

О. В. Хитров, продюсер, співзасновник медіацентру «Третя
столиця»

Рівне 2024

Зміст

Мета та завдання практики.....	4
Програма видів практики	7
Критерії оцінювання практики	13
Захист практики.....	15
Додатки.....	16

Мета та завдання практики

Практика студентів є невід'ємною складовою частиною навчального процесу, що має на меті закріплення та поглиблення теоретичних знань, набуття професійних навичок у межах майбутньої спеціальності, нагромадження досвіду самостійної роботи.

Метою проходження практики студентів, що навчаються за спеціальністю 061 «Журналістика», рівень вищої освіти «Бакалавр» є: закріпити набуті теоретичні знання, застосувати у практичній та професійній діяльності сформовані за час аудиторного навчання загальні та фахові компетенції:

- ✓ у газетах і журналах;
- ✓ в Інтернет-виданнях;
- ✓ на радіо й телебаченні;
- ✓ в інформаційних агентствах;
- ✓ у прес-службах;
- ✓ у рекламних та піар-агенціях;
- ✓ у видавництвах.

Протягом навчання в на факультеті журналістики студенти, що навчаються за спеціальністю 061 «Журналістика», рівень вищої освіти «Бакалавр» проходять такі види практики:

- ознайомчу;
- виробничу;
- переддипломну.

Під час проходження практики студенти повинні володіти здатністю здобувати знання і розуміти предметну сферу професійної діяльності, використовувати інформаційні і комунікаційні технології та працювати у команді. Практика дає студентові можливість проявити творчу ініціативу, навчитися розкривати найактуальніші сторони життя за допомогою сучасних інформаційних технологій.

Важливо, щоб під час практики студенти рівня вищої освіти «Бакалавр» навчились давати оцінку здобутим знанням з точки зору можливості

застосування їх у професійній діяльності, формувати інформаційний контент, висвітлювати проблемні теми політичного, економічного, соціального, культурного життя суспільства. Практикант повинен зібрати у визначеному обсязі свій творчий доробок і представити його для оцінки керівникам від навчального закладу та бази практики.

Результати практики оцінюються, насамперед за якістю отриманих програмних результатів та фаховим рівнем представлення студентом матеріалів. У процесі практики студенти вивчають роботу виробничих підрозділів, досліджують структуру творчих колективів, виробничі процеси підготовки інформаційного продукту на базі практики; набувають навички створення інформаційного продукту в означених редакціях, роботи над інформаційними, аналітичними та художньо-публіцистичними жанрами.

Редакція, в якій відбувається практика, знайомить студентів із завданнями, які вирішує інформгентство, газета, журнал, телерадіокомпанія, зі стилем, традиціями, своєю історією.

Кожна практика передбачає набуття студентами, що навчаються за рівнем вищої освіти «Бакалавр» фахових та спеціальних компетенцій, а також отримання програмних результатів, розширення і закріплення у студентів навичок журналістської роботи, послідовний перехід від найпростіших інформаційних до складніших аналітичних та художньо-публіцистичних жанрів. Таким чином, практика передбачає поступове ускладнення виконуваних студентами завдань: за жанрами і формами ("прямий ефір", контактні програми), за тележурналістською участю (ведучий-координатор, ведучий-модератор), за видом матеріалу (від відеоповідомлень, заміток і кіносюжетів до створення публіцистичних і документально-художніх передач). Такими навичками та вміннями тележурналіста студенти оволодівають на практичних заняттях в навчальному закладі, а найголовніше – під час навчально-виробничої практики в телерадіоорганізаціях. На радіо студенти

вчатися працювати на технічних засобах звукозапису та радіомовлення, готувати матеріали для ефіру та радіопрограми.

Важливим показником успішно проведеної практики є активна участь студента в громадській діяльності організації, що є базою практики; творче ставлення до виконання редакційних завдань; формування власного журналістського творчого доробку. Протягом усієї практики студент уважно вивчає досвід внутрішньої редакційної роботи, зокрема форми і методи її організації, практику проведення робочих нарад, специфіку роботи позаштатних відділів, громадських приймалень, корпунктів. На практиканта поширюються всі правила техніки безпеки праці та внутрішнього розпорядку установи, де він перебуває на практиці.

Практика є безперервною і наскрізною. Наскрізність її забезпечується тим, що практика проводиться щороку, починаючи з другого курсу, а також тим, що практикант веде щоденник, який здає після проходження практики. Розподіл

студентів на бази практики і призначення керівників з числа викладацького складу проводиться згідно з Наказом ректора ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука». За погодженням із керівниками практики студенти можуть самостійно обирати собі базу практики, але не пізніше ніж за місяць до початку практики.

До відбуття на практику студент зобов'язаний пройти інструктаж керівника практики, а також отримати:

- ✓ оформлений щоденник (посвідчення про відрядження);
- ✓ індивідуальні завдання для виконання в процесі практики;
- ✓ календарний графік проходження практики (для керівника практики від організації, що є базою практики);
- ✓ направлення на практику;
- ✓ направлення чи клопотання щодо поселення в гуртожиток (у разі потреби).

Направлення на практику студент отримує у відповідального за практику на факультеті.

Контроль з боку факультету:

- декан факультету журналістики;
- завідувач відповідної кафедри;
- керівники практики.

Контроль за проведенням практики має виявити та усунути всі недоліки, подати конкретну допомогу студентам у виконанні програми практики.

ПРОГРАМА ВИДІВ ПРАКТИКИ

Навчальну практику студенти рівня вищої освіти «Бакалавр» проходять на другому курсі на виробничих базах практики згідно із підписаними угодами про співпрацю між ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка С.Дем'янчука» та базою практики. Її метою є вивчення роботи інформаційних агентств, видавництв, рекламних та піарагенцій, друкованих засобів масової інформації; набуття фахових та спеціальних компетенцій роботи в означених редакціях, поглиблення і розширення знань із теоретичних дисциплін, удосконалення навичок збору інформації; створення інформаційного контенту; редагування матеріалів.

Зміст практики студентів II курсу:

Вивчення й оволодіння способами та засобами пошуку, перевірки достовірності, обробки та поширення інформації. Студенти другого курсу проходять практику у засобах масової інформації.

АГЕНЦІЙНА ЖУРНАЛІСТИКА

Упродовж практики студент має підготувати 2-3 агенційних повідомлень.

ПРЕСОВА ЖУРНАЛІСТИКА

Протягом практики студент повинен написати й чи підготувати до друку 3 новини;

РАДІОЖУРНАЛІСТИКА

Упродовж практики студент має зробити 2 радіорепортажі (розповідь кореспондента) проаналізувати ефективність комунікативної стратегії у розрізі збільшення аудиторії медіа та подати у письмовому вигляді на затвердження керівнику практики на базі проходження та на кафедру як додаток до звіту.

ТЕЛЕЖУРНАЛІСТИКА

Протягом практики студент повинен підготувати 2 телерепортажі.

ІНТЕРНЕТ-ЖУРНАЛІСТИКА

Протягом практики студент повинен підготувати 2-3 новини; на основі зібраної інформації та її аналізу скласти прогноз щодо трендів медіаринку у форматі онлайн.

Зміст практики студентів III курсу:

Виробничу практику студенти рівня вищої освіти «Бакалавр» проходять на третьому курсі на виробничих базах практики згідно із підписаними угодами про співпрацю між ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка С.Дем'янчука» та базою практики. Виробнича практика для студентів III курсу рівня вищої освіти «Бакалавр» полягає в умінні застосовувати набуті фахові та спеціальні компетентності, також опанувати аналітичний спосіб подачі інформації, та створенні відповідного журналістського продукту. Студенти третього курсу проходять практику у засобах масової інформації.

АГЕНЦІЙНА ЖУРНАЛІСТИКА

Упродовж практики студент має підготувати 15-20 агенційних повідомлень.

ПРЕСОВА ЖУРНАЛІСТИКА

Протягом практики студент повинен написати й опублікувати чи підготувати до друку 1 репортаж, 2 інтерв'ю, 1 статтю або коментар чи ще один репортаж та 3 замітки.

РАДІОЖУРНАЛІСТИКА

Упродовж практики студент має зробити 2 радіоінтерв'ю, 1 радіорепортаж (розповідь кореспондента) та фрагмент прямиоголосного мовлення чи кілька фрагментів (хронометраж 5 хвилин). Усі матеріали подати на CD-R-носії.

ТЕЛЕЖУРНАЛІСТИКА

Протягом практики студент повинен підготувати 2 телеінтерв'ю, 1 телерепортаж та 2 відеоповідомлення або 1 телекоментар чи 1 теленарис та 3 відеоповідомлення. Усі матеріали подати на DVD-носії.

ФОТОЖУРНАЛІСТИКА

Упродовж практики студент має зробити 5 розгорнутих фоторепортажів. Матеріали подати в роздрукованому вигляді.

ІНТЕРНЕТ-ЖУРНАЛІСТИКА

Протягом практики студент повинен підготувати 1 репортаж, 1 інтерв'ю, 1 статтю та кілька заміток або коментар, огляд чи ще один репортаж та кілька заміток.

РЕКЛАМА

Протягом практики студент повинен підготувати 1 письмовий план переговорів менеджера з реклами щодо розміщення реклами у ЗМІ, провести 1 рекламний аудит рекламного агентства, написати 1 сценарій телевізійного сюжету про МЕРУ ім. акад. С. Дем'янчука (хронометраж 2 хвилини).

КНИЖКОВІ ВИДАННЯ

Упродовж практики студент повинен підготувати редакційний висновок про якість авторських оригіналів літературно-художнього, навчального, науково-популярного, наукового творів (на вибір), відредагувати і здійснити коректурне вичитування не менше одного обліково-видавничого аркуша тексту,

виконати верстку не менше трьох фізичних аркушів книжкового або інших видів видань.

ЕЛЕКТРОННІ ВИДАННЯ

Протягом практики студент повинен провести контент-редагування та контент-коректуру 1 статті, 1 репортажу, 1 інтерв'ю та 20 заміток, коментарів, анонсів, оглядів. Також студент повинен взяти участь у плануванні випуску, виробничих нарадах, пропонуючи власні теми для матеріалів, рубрики тощо.

Зміст практики студентів IV курсу:

Переддипломну практику студенти рівня вищої освіти «Бакалавр» проходять на четвертому курсі на виробничих базах практики згідно із підписаними угодами про співпрацю між ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка С.Дем'янчука» та базою практики. Виробнича практика для студентів четвертого курсу рівня вищої освіти «Бакалавр» полягає в умінні застосовувати набуті фахові та спеціальні компетентності, умінні використовувати інформаційні та комунікативні технології для створення відповідного журналістського контенту, також опанувати художньо-публіцистичний спосіб подачі інформації, та створенні відповідного журналістського продукту. Студенти четвертого курсу проходять практику у засобах масової інформації.

АГЕНЦІЙНА ЖУРНАЛІСТИКА

Упродовж практики студент має підготувати 15-20 агенційних повідомлень.

ПРЕСОВА ЖУРНАЛІСТИКА

Протягом практики студент повинен написати й опублікувати чи підготувати до друку 1 репортаж, 2 інтерв'ю, 1 статтю або коментар чи ще один репортаж та 3 замітки

РАДІОЖУРНАЛІСТИКА

Упродовж практики студент має зробити 2 радіоінтерв'ю, 1 радіорепортаж (розповідь кореспондента) та фрагмент прямоефірного мовлення чи кілька фрагментів (хронометраж 5 хвилин). Усі матеріали подати на CD-R-носії.

ТЕЛЕЖУРНАЛІСТИКА

Протягом практики студент повинен підготувати 2 телеінтерв'ю, 1 телерепортаж та 2 відеоповідомлення або 1 телекоментар чи 1 теленарис та 3 відеоповідомлення. Усі матеріали подати на DVD-носії.

ФОТОЖУРНАЛІСТИКА

Упродовж практики студент має зробити 5 розгорнутих фоторепортажів. Матеріали подати в роздрукованому вигляді.

ІНТЕРНЕТ-ЖУРНАЛІСТИКА

Протягом практики студент повинен підготувати 1 репортаж, 1 інтерв'ю, 1 статтю та кілька заміток або коментар, огляд чи ще один репортаж та кілька заміток.

РЕКЛАМА

Протягом практики студент повинен підготувати 1 письмовий план переговорів менеджера з реклами щодо розміщення реклами у ЗМІ, провести 1 рекламний аудит рекламного агентства, написати 1 сценарій телевізійного сюжету про МЕГУ ім. акад. С. Дем'янчука (хронометраж 2 хвилини).

КНИЖКОВІ ВИДАННЯ

Упродовж практики студент повинен підготувати редакційний висновок про якість авторських оригіналів літературно-художнього, навчального, науково-популярного, наукового творів (на вибір), відредагувати і здійснити коректурне вичитування не менше одного обліково-видавничого аркуша тексту, виконати верстку не менше трьох фізичних аркушів книжкового або інших видів видань.

ЕЛЕКТРОННІ ВИДАННЯ

Протягом практики студент повинен провести контент-редагування та контент-коректуру 1 статті, 1 репортажу, 1 інтерв'ю та 20 заміток, коментарів, анонсів, оглядів. Також студент повинен взяти участь у плануванні випуску, виробничих нарадах, пропонуючи власні теми для матеріалів, рубрики тощо.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ

Оцінка за практику виставляється з урахуванням поточної роботи студента під час проходження практики й у результаті оцінювання документів, зданих після проходження практики на кафедру та захисту на підсумковій конференції.

Оцінювання результатів практики студентів здійснюється за такими критеріями:

1. Правильність оформлення щоденника практики – 30 б.
2. Виконання визначених у програмі завдань практики – 50 б.
3. Зміст і оформлення звіту практики – 20 б.

Правильність оформлення щоденника практики:

30 балів виставляється у разі, якщо до оформлення щоденника нема зауважень: усі сторінки заповнені відповідно до встановлених вимог, наявні 16 усі підписи і печатки, є програма практики, робочі записи, характеристика від керівника практики.

15 балів виставляється, якщо є зауваження до оформлення щоденника практики: відсутня програма практики, нерегулярно здійснювались робочі записи. Характеристика від керівника, наявність підписів і печаток від бази практики є обов'язковими. У разі їх відсутності практика не може бути зарахована.

Виконання визначених у програмі завдань практики:

50 балів виставляється за якісне виконання усіх завдань практики, а саме: студент підготував ту кількість матеріалів, яку передбачає програма практики, виконав усі організаційні, наукові завдання програми практики. Ці матеріали є якісними, відповідають жанрово-стилістичним характеристикам, не містять орфографічних, пунктуаційних помилок, правильно оформлені і завірені.

Також береться до уваги відгук керівника практики. Він має бути позитивним, без зауважень.

30 балів виставляється у разі, якщо відгук керівника практики є позитивним, але у керівника від ЗВО є зауваження до обсягу виконання програми практики, якості матеріалів, правильності їх оформлення.

20 балів виставляється за умови наявності відгуку керівника практики, але кількість і якість матеріалів не відповідає програмі практики.

10 балів виставляється за умови наявності відгуку керівника практики і повної відсутності журналістських матеріалів.

Бали не виставляються у разі відсутності або негативного відгуку керівника від бази практики і повної відсутності журналістських матеріалів.
Зміст і оформлення звіту практики:

20 балів виставляється за охайно і правильно оформлену документацію (звіт, журналістські матеріали, завірені керівником практики від ЗМП), наявні аудіо-, відеоматеріали. Документацію з практики студент здав вчасно.

10 балів виставляється у тому разі, якщо до студента є незначні зауваження щодо правильності оформлення документів і вчасності подачі документації.

Бали не виставляються у разі відсутності звітної документації з практики. Відгук і оцінка керівника практики від вищого навчального закладу спирається на відгук керівника від бази практики, проте керівник практики від вишу має право не погодитись із оцінкою практики від підприємства й знизити оцінку за:

- несвоєчасне подання матеріалів,
- помилки в документації,
- недостатню кількість матеріалів (відповідно до програми) або їхню повну відсутність.

Оцінювання результативності проходження студентом практики здійснюється за 100-бальною системою.

ЗАХИСТ ПРАКТИКИ

Після закінчення практики студент здає керівникові практики від кафедри:

- заповнений щоденник практики з докладним звітом у ньому, відгуками й оцінками керівників від бази практики та кафедри;
- творчий доробок (опубліковані чи подані в телерадіоефір замітки, статті, репортажі, нариси, есе, видавничі та рекламні матеріали тощо, а також ще неопубліковані чи не подані в ефір матеріали, завірені печаткою редакції); Тільки після подачі всіх цих документів студент допускається до захисту практики.

Захист практики приймає призначена завідувачем кафедри комісія в складі представників кафедри.

Під час захисту виступають:

- студент-практикант;
- керівники практики;
- члени комісії.

Після індивідуального захисту практики в кожній академічній групі проводиться підсумкове заняття. Підсумки захисту обговорюються на засіданнях кафедр, Вченої Ради факультету, на науково-методичній конференції. Публічне оголошення результатів практик та переможців відбувається у день захисту практики.

ДОДАТКИ

(повне найменування вищого навчального закладу)

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

_____ (вид і назва практики)
студента _____
_____ (прізвище, ім'я, по батькові)
Інститут, факультет, відділення _____
Кафедра, циклова комісія _____
освітньо-кваліфікаційний рівень _____
напрямок підготовки _____
спеціальність _____
_____ (назва)
_____ курс, група _____

Студент _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, організацію, установу

Печатка

підприємства, організації, установи „___” _____ 20__ року

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка

Підприємства, організації, установи “___” _____ 20__ року

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Відгук осіб, які перевіряли проходження практики

Висновок керівника практики від вищого навчального закладу про проходження практики

Дата складання заліку „_____” _____ 20____ року

Оцінка:

за національною шкалою _____
(словами)

кількість балів _____
(цифрами і словами)

за шкалою ECTS _____

Керівник практики від вищого навчального закладу

(підпис) (прізвище та ініціали)

